

Oppimateriaaleilla on merkittävä asema suomalaisen sivistyksen ja menestyksen luojana. Otavan Kirjasäätiön oppimateriaalipalkinnolla halutaan tukea ja kannustaa laadukkaiden oppimateriaalien sisältöjen kehittämistä ja tekemistä Suomessa. Palkinto on tunnustus merkittävästä saavutuksesta oppimateriaalien tekemisen alueella. Oppimateriaalipalkinto on perustettu vuonna 2012, ja se jaetaan vuosittain. Palkinnon arvo on 15 000 euroa.

Otavan Kirjasäätiön vuoden 2023 oppimateriaalipalkinto on myönnetty Leena Turpeenojalle

Leena Turpeenoja (s. 1955) aloitti oppikirjailijantyönsä yli kaksikymmentä vuotta sitten. Hän on näin vaikuttanut koko kuluneen vuosituhannen ajan siihen, miten suomalaiset lukiolaiset opiskelevat kemiaa.

Leena Turpeenojan johdolla syntyi lukion *Mooli*-oppikirjasarja, jonka ensimmäinen osa ilmestyi vuonna 2001. Mooli saavutti lukiossa nopeasti klassikon aseman, ja vuosien varrella Mooli on sekä sisältöjen että tuoteperheen rakenteen osalta päädytty uudistamaan aina uuden opetussuunnitelman tarpeita vastaavaksi. Kaiken kaikkiaan Moolia on käytetty lukio-opetuksessa peräti neljän eri opetussuunnitelman aikana, ja Turpeenoja on oppikirjailijana yli kahdessasadassa Mooli-sarjan teoksessa – osassa työryhmän jäsenenä, osassa ainoana oppikirjailijana.

Moolin tuoteperheeseen on alusta lähtien kuulunut niin painettuja kuin digitaalsiakin tuotteita. Monet Mooli-sarjaan ideoidut digitaaliset rikasteet ovat vakiinnuttaneet paikkansa lukion kemian opetuksessa ja luonnontieteiden opetuksessa laajemminkin. Mooli-sarja on julkaistu suomeksi ja käännetty myös suomenruotsalaisia kouluja varten ruotsiksi nimellä Mol.

Leena Turpeenojalla on opettajakokemusta laboratorioalalta ammatillisesta koulutuksesta, yliopistosta ja lukiosta. Ennen eläkkeelle jäämistään hän toimi opettajana Kuopion Lyseon lukiossa ja sitä ennen Oulun Lyseon lukiossa, missä hän käynnisti kansainvälisen IB-lukion kemian opetuksen. Turpeenoja on pitänyt runsaasti täydennyskoulutusta kemian opettajille. Lisäksi hän on toiminut muun muassa Kuopion kaupungin LUMA-hankkeen koordinaattorina ja lukio–yliopistoyhteistyön kehittäjänä. Oppikirjailijatyöryhmän jäsenenä hän on idearikas, innostunut ja sinnikäs tekijä.

Kaiken kaikkiaan Leena Turpeenojalla on ollut merkittävä rooli lukion kemian opetuksen uudistamisessa, ja hän on painottanut erityisesti kokeellisuuden ja tutkimuksellisen lähestymistavan merkitystä sekä opetuksessa että oppimateriaaleissa.

Leena Turpeenoja on koulutukseltaan filosofian lisensiaatti biokemiasta sekä Doctor of Philosophy in Neurobiology. Matemaattisten aineiden opettajien liitto MAOL ry kiitti Turpeenojaa vuonna 2002 merkittävästä työstä kemian opetuksessa valitsemalla hänet vuoden matemaattisten aineiden opettajaksi. Hän asuu Kuopiossa.

Julkaisut

- Turpeenoja, Leena: *Biokemiaa*. Opetushallitus 1994–2005.

MOOLI

Alla listatut tuoteperheet sisältävät oppikirjan, CD:n ja opettajan oppaan.

- Lehtiniemi, Kalle. Turpeenoja, Leena. Vaskuri, Juhani: *Mooli 1*, lukion kemia, Peruskurssi. Otava 2001.
- Lehtiniemi, Kalle. Turpeenoja, Leena. Vaskuri, Juhani: *Mooli 2*, lukion kemia, Orgaanisen kemian perusteet. Otava 2001.
- Lehtiniemi, Kalle. Turpeenoja, Leena. Vaskuri, Juhani: *Mooli 3*, lukion kemia, Epäorgaanisen kemian perusteet. Otava 2002.
- Lehtiniemi, Kalle. Turpeenoja, Leena: *Mooli 4*, lukion kemia, Kemiallinen reaktio. Otava 2003.

Alla listatut tuoteperheet sisältävät oppikirjan, CD:n ja opettajan aineiston.

- Lehtiniemi, Kalle. Turpeenoja, Leena: *Mooli 1* Lukion kemia, KE1 Ihmisen ja elinympäristön kemia. Otava 2005.
- Lehtiniemi, Kalle. Turpeenoja, Leena. Vaskuri, Juhani: *Mooli 2* Lukion kemia, KE2 Kemian mikromaailma. Otava 2005
- Lehtiniemi, Kalle. Turpeenoja, Leena. Vaskuri, Juhani: *Mooli 3* Lukion kemia, KE3 Reaktiot ja energia. Otava 2006.
- Lehtiniemi, Kalle. Turpeenoja, Leena. Vaskuri, Juhani: *Mooli 4* Lukion kemia, KE4 Metallit ja materiaalit. Otava 2006.
- Lehtiniemi, Kalle. Turpeenoja, Leena: *Mooli 5* Lukion kemia, KE5 Reaktiot ja tasapaino. Otava 2007.

Alla oleva tuoteperhe sisältää oppikirjan, digikirjan ja opettajan aineiston.

- Lehtiniemi, Kalle. Turpeenoja, Leena: *Mooli 1* Lukion kemia, KE1 Ihmisen ja elinympäristön kemia. Otava 2010.

ABI KEMIA

- Lehtiniemi, Kalle. Turpeenoja, Leena: *Abi kemia*. Otava 2007.
- Lehtiniemi, Kalle. Turpeenoja, Leena: *Abi kemia ratkaisut*. Otava 2008.

MOOLI (OPS16)

Alla listatut tuoteperheet (pl. Kertaus) sisältävät oppikirjan, digikirjan, digiopetusaineiston sekä Abitti- ja digikokeet.

- Lehtiniemi, Kalle. Turpeenoja, Leena: *Mooli 1* (OPS16), KE1 Kemiaa kaikkialla. Otava 2016.
- Lehtiniemi, Kalle. Turpeenoja, Leena: *Mooli 2* (OPS16), KE2 Ihmisen ja elinympäristön kemiaa. Otava 2016.
- Turpeenoja, Leena: *Mooli 3* (OPS16), KE3 Reaktiot ja energia. Otava 2017.
- Turpeenoja, Leena: *Mooli 4* (OPS16), KE4 Materiaalit ja teknologia. Otava 2017.
- Turpeenoja, Leena: *Mooli 5* (OPS16), KE5 Reaktiot ja tasapaino. Otava 2018.
- Turpeenoja, Leena: *Mooli Kertaus* (OPS16). Otava 2019.

MOL (GLP 2016)

Alla listatut tuoteperheet (pl. *Repetition*) sisältävät oppikirjan, digikirjan, digiopetusaineiston sekä Abitti- ja digikokeet.

- Lehtiniemi, Kalle. Turpeenoja, Leena: *Mol 1*, KE1 Kemi överallt (käönt. Donner, Rosa). Otava 2018.
- Lehtiniemi, Kalle. Turpeenoja, Leena: *Mol 2*, KE2 Människans kemi och kemin i livsmiljön (käönt. Luther, Annika). Otava 2018.
- Turpeenoja, Leena: *Mol 3*, KE3 Reaktionen och energi (käönt. Winqvist, Lillemor). Otava 2018.
- Turpeenoja, Leena: *Mol 4*, KE4 Material och teknologi (käönt. Minkkinen, Johanna). Otava 2018.
- Turpeenoja, Leena: *Mol 5*, KE5 Reaktionen och jämvikt (käönt. Achrén, Alexander). Otava 2018.
- Turpeenoja, Leena: *Mol Repetition* (käönt. Winqvist, Lillemor). Otava 2019.

MOOLI (LOPS21)

Alla listatut tuoteperheet sisältävät oppikirjan, digikirjan, digiopetusaineiston ja Abitti-kokeet.

- Liljeblad, Arto. Molander, Ove. Turpeenoja, Leena: *Mooli 1–2* (LOPS21), KE1 Kemia ja minä, KE2 Kemia ja kestävä tulevaisuus. Otava 2020.
- Liljeblad, Arto. Molander, Ove. Turpeenoja, Leena: *Mooli 3* (LOPS21), KE3 Molekyylit ja mallit. Otava 2021.
- Heinonen, Petri. Liljeblad, Arto. Luukko, Petra. Turpeenoja, Leena: *Mooli 4* (LOPS21), KE4 Kemiallinen reaktio. Otava 2022.
- Heinonen, Petri. Liljeblad, Arto. Luukko, Petra. Turpeenoja, Leena: *Mooli 5* (LOPS21), KE5 Kemiallinen energia ja kiertotalous, Otava 2022.
- Heinonen, Petri. Liljeblad, Arto. Luukko, Petra. Turpeenoja, Leena: *Mooli 6* (LOPS21), KE6 Kemiallinen tasapaino. Otava 2023.

MOL (GLP21)

Alla listatut tuoteperheet sisältävät oppikirjan, digikirjan, digiopetusaineiston ja Abitti-kokeet.

- Liljeblad, Arto. Molander, Ove. Turpeenoja, Leena: *Mol 1–2* (GLP21), KE1 Kemi och jag, KE2 Kemi och hållbar framtid (käönt. Ingo, Caroline). Otava 2021.
- Liljeblad, Arto. Molander, Ove. Turpeenoja, Leena: *Mol 3* (GLP21), KE3 Molekyler och modeller (käönt. Røj, Stefan). Otava 2021.
- Heinonen, Petri. Liljeblad, Arto. Luukko, Petra. Turpeenoja, Leena: *Mol 4* (GLP21), KE4 Kemisk reaktion (käönt. Ingo, Caroline). Otava 2022.
- Heinonen, Petri. Liljeblad, Arto. Luukko, Petra. Turpeenoja, Leena: *Mol 5* (GLP21), KE5 Kemisk energi och cirkulär ekonomi (käönt. Røj, Stefan). Otava 2023.